

Fonetyka z elementami fonologii - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Fonetyka z elementami fonologii
Kod przedmiotu	09.1-WH-FGP-FEF
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia / Filologia germańska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	niemiecki
Sylabus opracował	dr hab. Jarochna Dąbrowska-Burkhardt, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Laboratorium	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z działem językoznawstwa, którego przedmiotem jest analiza substancji dźwiękowej języka niemieckiego. Wychodząc od podziału form języka na pisemną i ustną w centrum zainteresowań studentów ulokowana została forma ustna traktowana przez wielu jako pierwotna. Zajęcia mają na celu przybliżenie ustnego posługiwania się językiem niemieckim. Używanie to traktowane jest jako samodzielny obszar językoznawstwa, który jest przedmiotem badań fonetyki i fonologii.

Celem zajęć jest uwrażliwienie studentów na wytwarzanie dźwięków językowych, omówienie fizycznych cech tych dźwięków jak i ich postrzeganie. Zakładając, że fizjologicznie wszyscy (zdrowi) ludzie są w stanie produkować dźwięki można przyjąć, że zdobycze fonetyki są niezależne od danego języka. Natomiast fonologia jako część składowa gramatyki danego języka przybliży nas do funkcji jakie spełniają poszczególne dźwięki w systemie konkretnego języka, w naszym przypadku języka niemieckiego.

Wymagania wstępne

brak wymagań

Zakres tematyczny

Na zajęciach omówione zostaną zagadnienia powstawania dźwięków mowy. Z punktu widzenia fizjologii procesu ich wytwarzania (*fonetyka artykulacyjna*), procesu ich odbierania (*fonetyka audytywna*) oraz fizycznych właściwości fali głosowej percypowanej jako mowa (*fonetyka akustyczna*). Przybliżone zostaną również procesy psychiczne związane z procesem wytwarzania i percepcji dźwięków mowy (*psychofonetyka*). Studenci posługują się przy swych opisach transkrypcją fonetyczną API (IPA). Funkcjonalna analiza językowa pozwoli na ustalenie inwentarza jednostek funkcjonujących jako minimalne segmenty płaszczyzny wyrażenia (fonemy). Z perspektywy fonologicznej omówione zostaną semiotyczne funkcje dźwięków mowy. tzn. ich rola w procesie porozumiewania się za pomocą języka (funkcja dystyngtywna).

Metody kształcenia

Wykład informacyjny z wykorzystaniem metod aktywizujących, metody problemowe - dyskusja dydaktyczna, wykład konwersatoryjny, dyskusja, praca w grupach, metody podające - objaśnienie i wyjaśnienie.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi pracować w grupie, przyjmować i wcielać się w różne role	KN1_K02	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Laboratorium
Student posiada uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię i metodologię z zakresu fonetyki i fonologii języka niemieckiego	KN1_W03	kolokwium	Laboratorium
Student ma świadomość złożonej natury języka oraz jego historycznej zmienności	KN1_W10	- kolokwium - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych w języku niemieckim	KN1_U08	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Laboratorium
Student ma specjalistyczną wiedzę z zakresu fonetyki i fonologii języka niemieckiego	KN1_W12	- kolokwium - konspekt - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Laboratorium

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność i aktywny udział w zajęciach. Zaliczenie sprawdzianu wiedzy, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium i testów.

Literatura podstawowa

Informacje ogólne:

1. Ehlich, K., *Interjektionen*, Tübingen (=Linguistische Arbeiten 111) 1986.
2. Linguistik I, *Lehr- und Übungsbuch zur Einführung in die Sprachwissenschaft*. Tübingen (= Germanistische Hefte 5) 1983.

Fonetyka:

1. Duden, *Das Aussprachewörterbuch*, 7 wydanie Mannheim 2015
2. Essen, O. von, *Allgemeine und angewandte Phonetik*, 5 wydanie, Berlin 1979.
3. Hakkarainen, H. J., *Phonetik des Deutschen*, München 1995.
4. Muthmann, G., *Phonologisches Wörterbuch der deutschen Sprache*, (= RGL 163). Tübingen 1996.
5. Pompino-Marschall, B., *Einführung in die Phonetik*, Berlin / New York 1995.
6. Schubiger, M., *Einführung in die Phonetik*, Berlin 1977.
7. Siebs, Th., *Deutsche Aussprache. Reine und gemäßigte Hochlautung mit Aussprachewörterbuch*, 19 wydanie, Berlin 1969.
8. Wängler, H.-H., *Grundriß einer Phonetik des Deutschen. Mit einer allgemeinen Einführung in die Phonetik*. 4 wydanie. Marburg 1983.

Intonacja:

1. Essen, O. von, *Grundzüge der hochdeutschen Satzintonation*, Ratingen 1964.
2. Stock, E., *Untersuchungen zu Form, Bedeutung und Funktion der Intonation im Deutschen*, Berlin 1980.
3. Stock, E., *Deutsche Intonation*, Leipzig 1996.
4. Stock, E. / Zacharias, Ch., *Deutsche Satzintonation*, 3 wydanie, Leipzig 1982.
5. Studia Grammatica VII, *Untersuchungen über Akzent und Intonation im Deutschen*, Leipzig 1966.

Fonologia:

1. Dressler, W.U., *Explaining Natural Phonology*. W: Ewen, C. / Anderson, J. (red.), *Phonology Yearbook 1* (1984), str. 29-51.
2. Jakobson, R. / Halle, M., *Grundlagen der Sprache*, Berlin 1960.
3. Jakobson, R. / Waugh, L., *Die Lautgestalt der Sprache*, Berlin / New York 1986.
4. Meinhold, G., *Deutsche Standardaussprache. Lautschwächungen und Formstufen*, Jena 1973.
5. Meinhold, G. / Stock, E., *Phonologie der deutschen Gegenwartssprache*, 2 wydanie, Leipzig 1982.

Literatura uzupełniająca

według bieżących potrzeb

Uwagi

Studentów obowiązuje możliwie jak najwyższa frekwencja na zajęciach. Dopuszczalna jest jedna nieusprawiedliwiona nieobecność. W przypadku kolejnych nieobecności zajęcia muszą zostać usprawiedliwione oraz odpracowane. Sposób ich odpracowania (np. wykonanie ćwiczeń kontrolnych etc.) jest indywidualnie uzgadniany z prowadzącym zajęcia.

Zmodyfikowane przez dr Monika Schönherr (ostatnia modyfikacja: 01-05-2017 09:46)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ